

ASFALTBELÄGGNING OCH -MASSA

Provtagning vid kvalitetskontroll av asfaltmassa.

Bituminous pavement and mixture. Sampling of bituminous mixtures for acceptance control.

1. ORIENTERING
2. SÄKERHET
3. UTRUSTNING
4. PROVTAGNING
5. EMBALLERING OCH MÄRKNING AV PROV
BILAGA: Rengöring av provtagningsrör

1. ORIENTERING

Denna metodbeskrivning behandlar hur man kan ta ut prov på asfaltmassa vid kvalitetskontroll genom:

- uttagning av prov från lastbil vid asfaltverk
- uttagning av prov ur läggårträget på lägningsplatsen.

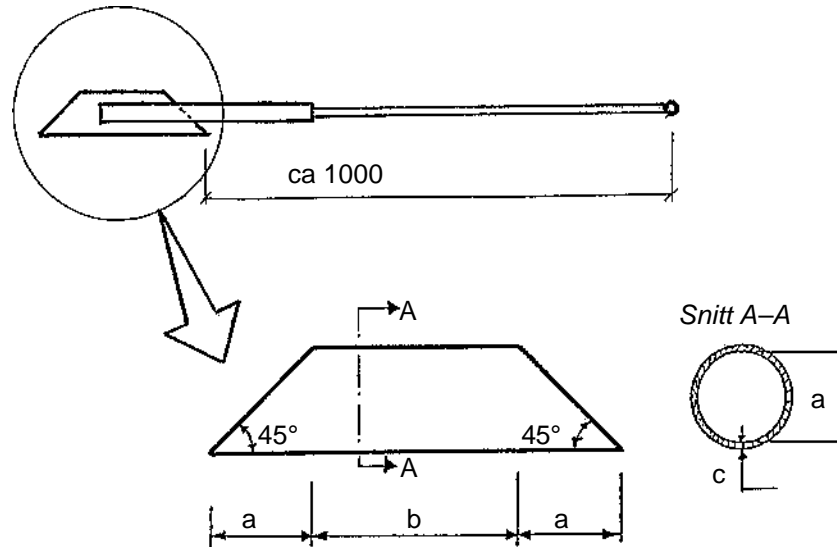
2. SÄKERHET

Om provtagaren måste äntra lastbilsflaket för att kunna ta ut provet vid asfaltverket, bör lastbilens motor vara avstängd.

Vid provtagning på lägningsplatsen bör motorn till den vid läggaren väntande lastbilen vara avstängd.

3. UTRUSTNING

- 3.1 Provtagningsrör (storlek M eller N) av rostfritt stål enligt figur 1. Handtagets längd till röret bör vara ca 1,0 m. Rörstorlek M får inte användas, om mas-sans nominellt största kornstorlek överstiger 16 mm.

Figur 1. Provtagningsrör

Rör- storlek	Ungefärliga mått i mm		
	a	b	c
M	100	200	2,5
N	120	90	2,5

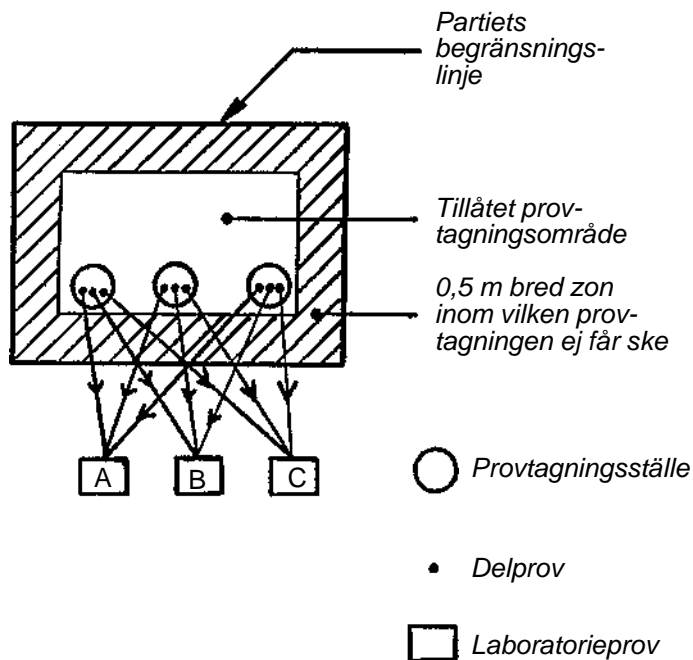
- 3.2 Emballage med minst 7,5 liters volym av plåt eller vaxad kartong med dammtät förslutning. Emballagets öppning skall vara så stor att provtagningsredskapets innehåll kan tömmas i emballaget utan spill. Om provets vattenhalt skall bestämmas, måste emballaget vara ångtätt.
- 3.3 Vattenfasta märkpenor.

4. PROVTAGNING

4.1 Allmänt

Ta ut vid varje provtagningsstillfälle tre laboratorieprov, om ej annat överenskommits mellan berörda parter. Märk dem A, B och C. Lämna laboratorieprov A till leverantören/entreprenören och laboratorieprov B till beställaren. Laboratorieprov C är skiljeprov.

Sammansätt varje laboratorieprov av delprov från tre olika provtagningsställen, som är jämnt fördelade längs ena sidan av det tillåtna provtagningsområdet enligt figur 2. Ta ut tre delprov från varje provtagningsställe och för delprov 1 till samlingsprov A, delprov 2 till samlingsprov B och delprov 3 till samlingsprov C.

Figur 2.

Ta ut varje delprov med ett *rent* provtagningsrör (3.1).

Tryck in röret någorlunda horisontellt i massan och så långt att hela röret fylls. Dra ut röret och töm innehållet i provemballaget (3.2).

Anm. Intryckningen underlättas om röret vrids fram och tillbaka.

Ta ut påföljande delprov vid sidan om den eller de gropar som bildats av tidigare provtagning.

4.2 Provtagning vid asfaltverket

Lastbilens flak skall vara lastat till minst hälften med aktuell asfaltmassa.

Ta ut delproven minst 0,5 m från närmaste flakläm.

4.3 Provtagning på läggingsplatsen

Läggarråget skall vara fyllt till minst hälften med aktuell asfaltmassa.

Kontrollera *före* provtagningen att motorn till väntande lastbil har stängts av.

Ta ut delproven minst 0,5 m från läggarrågets framkant.

5. EMBALLERING OCH MÄRKNING AV PROV

Förslut emballaget så att vatten ej avdunstar, om vattenhalten skall bestämmas.

Ange på emballaget (*ej* på ev lock) med vattenfast märkpenna (3.3) provets identifieringsnummer och bokstavsbezeichnung (A, B eller C).

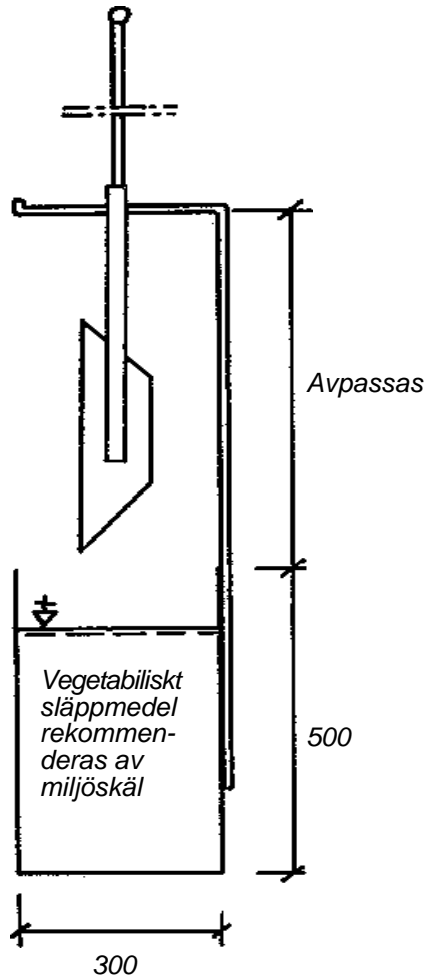
Dessutom rekommenderas att man anger

- att provtagning skett enligt denna metod
- provtagningsfall (lastbil eller tråg)
- provtagningsdatum
- vägsektion (provtagningsplats)
- provtagare
- massatyp
- objekt e d
- beställare
- leverantör/entreprenör

Använd gärna förtryckt etikett.

RENGÖRING AV PROVTAGNINGSRÖR

För att underlätta rengöringen av provtagningsröret kan man t ex använda anordningen i nedanstående figur.

Figur. Provtagningsrör, upphängt för dropptorkning och förvaring (ung mått i mm)